

تأثیر روش‌های مختلف کرایوتروپی بر میزان موفقیت تزریق بلاک آلوئولار تحتانی در بیماران با پالپیت غیر قابل برگشت علامت دار

دکتر پگاه چینی^۱، دکتر پریسا رنجبریان^{۲*}، دکتر صدف محمودی^۳

۱-دانش آموخته دندانپزشکی، دانشکده دندانپزشکی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان (خواراسگان)، اصفهان، ایران

۲-استادیار، گروه اندودانتیکس، دانشکده دندانپزشکی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان (خواراسگان)، اصفهان، ایران

۳-دستیار تخصصی، گروه اندودانتیکس، دانشکده دندانپزشکی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان (خواراسگان)، اصفهان، ایران

پذیرش مقاله: ۱۴۰۲/۷/۲۸

اصلاح نهایی: ۱۴۰۱/۴/۲۵

وصول مقاله: ۱۴۰۱/۱/۲۰

The effect of using different cryotherapy methods on the success rate of alveolar inferior block injection in patients with symptomatic irreversible pulpitis

Pegah chini¹, Parisa Ranjbarian², Sadaf Mahmoudi³

1-Dentist, Faculty of dentistry, Isfahan (khorasan) Branch, Islamic Azad university, Isfahan, Iran

2-Assistant professor, Department of Endodontics, Faculty of dentistry, Isfahan (khorasan) Branch, Islamic Azad university, Isfahan, Iran

3-Postgraduate student, Department of Endodontics, Faculty of Dentistry, Isfahan (Khorasan) Branch, Islamic Azad University, Isfahan, Iran

Received: July 2022

Accepted: Oct 2023

Background and Aim: Providing painless treatment for patients in endodontic treatment is an effective factor in patient satisfaction and successful treatment. One of the reported methods to reduce pain is the use of cryotherapy. The aim of this study was to evaluate the effect of different cryotherapy methods on the success rate of alveolar inferior block injection in patients with symptomatic irreversible pulpitis during endodontic treatment.

Material and Methods: In this interventional clinical trial study, 48 patients with symptomatic irreversible pulpitis in one of the 6 and 7 mandibular teeth was selected. Before starting work, the amount of pain was measured by VAS criteria to confirm the symptomatic diagnosis of irreversible pulpitis and patients were divided into 3 equal groups as control, cryotherapy of injection area and buccal vestibule area. In all 3 groups, the inferior alveolar block is injected. The acquisition of anesthesia was then assessed by cold spray and EPT. If one or both of these tests were positive, anesthesia was considered unsuccessful. If both the cold test and the EPT test are negative and the patient's pain during pulp exposure is less than 54 mm according to the VAS standard, the injection was considered successful and if it was more than 54 mm, anesthesia was considered unsuccessful. Data were analyzed by Chi-square, Fisher and Mann-Whitney tests

Results: There was no significant difference in the success rate of anesthesia between the three groups ($p = 0.715$). There was no significant difference between sex and success rate of anesthesia in patients of all three groups ($p = 0.619$). The age of patients with successful and unsuccessful anesthesia was not significantly different ($p = 0.247$).

Conclusion: The success of block injection in cryotherapy at the injection site was higher than the other two groups, but in general there was no significant difference between the three groups in terms of success rate

Key words: Cryotherapy , Inferior alveolar block injection , Symptomatic irreversible pulpitis

*Corresponding Author: Parian1381@gmail.com

J Res Dent Sci. 2024; 21(1): 1-7

خلاصه:

سابقه و هدف: ارائه درمان بدون درد برای بیماران در درمان ریشه، عامل موثر در رضایت بیمار و انجام درمان موفق است. یکی از روش‌ها جهت کاهش درد استفاده از کرایوتراپی می‌باشد. هدف از این مطالعه بررسی تاثیر روش‌های مختلف کرایوتراپی بر میزان موفقیت تزریق بلاک آلوئولار تحتانی در بیماران با پالپیت غیرقابل برگشت علامتدار در زمان انجام درمان ریشه می‌باشد.

مواد و روش‌ها: در این مطالعه کارآزمایی بالینی ۴۸ دندان با پالپیت غیر قابل برگشت علامت دار در دندان‌های مولر اول و دوم فک پایین انتخاب شده و در قالب سه گروه ۱۶ نفری کنترل، کرایوتراپی در محل تزریق و کرایوتراپی در وستیبول باکال مورد بررسی قرار گرفتند. قبل از شروع کار میزان درد برای تایید تشخیص علامتدار بودن پالپیت برگشت ناپذیر، توسط معیار VAS(visual analog scale) ۰-۱۰ سنجیده شد. در گروه ۳، تزریق بلاک آلوئولار تحتانی انجام شد. حصول بی‌حسی توسط اسپری سرما و EPT (Electric Pulp Tester) بررسی شد. در صورتی که یکی از این تست‌ها یا هردو مثبت گزارش می‌شد. بی‌حسی نا موفق در نظر گرفته می‌شد. در صورتی که هردو تست سرما و EPT منفی بوده و میزان درد بیمار حین اکسپوز پالپ، با معیار ۰-۵۴ میلیمتر باشد تزریق بی‌حسی موفق و اگر ۵۵ میلیمتر و یا بیشتر بود، بی‌حسی نا موفق در نظر گرفته می‌شد. داده‌ها با آزمون‌های آماری Mann-U-Whitney و Fisher Chi-squared تجزیه و تحلیل شدند.

یافته‌ها: میزان موفقیت بی‌حسی در سه گروه مورد مطالعه تفاوت معناداری نداشت ($p=0.715$). بین جنس و میزان موفقیت بی‌حسی در بیماران هر سه گروه تفاوت معناداری وجود نداشت ($p=0.619$). سن بیماران از نظر موفقیت بی‌حسی تفاوت معناداری نداشت ($p=0.247$).

نتیجه گیری: موفقیت تزریق بلاک در کرایوتراپی در محل تزریق بیشتر از ۲ گروه دیگر بود اما در کل تفاوت معناداری بین سه گروه از نظر میزان موفقیت وجود نداشت.

کلمات کلیدی: کرایوتراپی، تزریق بلاک آلوئولار تحتانی، پالپیت غیر قابل برگشت علامتدار

مقدمه:

درمان تعریف می‌شود^(۱). میزان موفقیت بلاک در مولر های مندیبل پایین است و همین موضوع لزوم انجام تکنیک‌های مکمل برای بی‌دردی در بیمار را ضروری می‌کند^(۲). دلایل متعددی برای شکست تزریق بلاک در پالپیت غیرقابل برگشت ارائه شده است که شامل اضطراب و ترس بیمار، تزریق نادرست، انحراف سوزن و وجود عصب‌های جانبی از عصب گردنبهی باکال و لینگوال می‌باشد، با این وجود دلیل قطعی آن نامشخص است^(۳).

برای افزایش موفقیت بی‌حسی، تعویض محلول بی‌حسی(حجم/غلظت/نوع)، استفاده از تکنیک تزریق مکمل اینفیلتراسیون، طب سوزنی، پیش دارویی، مصرف داروی ضد اضطراب و بافرینگ به عنوان روش‌های کمکی ارائه شده است ولی هیچ یک از این رویکردها در به دست آوردن موفقیت کامل در بلاک عصب آلوئولار تحتانی در بیماران با پالپیت غیرقابل برگشت موفق نبوده است^(۴-۹).

کرایوتراپی یک تکنیک با تاثیر طولانی است که برای افزایش موفقیت بی‌حسی، کنترل درد حین کار و پس از کار استفاده می‌شود. کرایوتراپی با کاهش دما سبب انقباض عروق شده و بدین صورت ایجاد ادم که یکی از دلایل اصلی درد می‌باشد را

بخشی از موفقیت درمان ریشه، به درمان بدون درد برای بیمار وابسته است. با توجه به درصد بالای شکست تزریق بلاک(۱۵-۵۷٪) به خصوص در بیماران با پالپیت غیرقابل برگشت علامت دار، نیاز به تکنیک‌های مکمل برای بی‌دردی احساس می‌شود. بی‌حسی موفقیت آمیز تنها در صورتی حاصل می‌شود که در حین آماده سازی حفره دسترسی و شکل دهی کانال، بیمار هیچ دردی احساس نکند و یا کمترین درد توسط بیمار گزارش شود.^(۱)

پالپیت غیرقابل برگشت التهاب شدیدی است که حتی در صورت حذف عامل، بهبود نمی‌یابد و در اثر پیشرفت پالپیت برگشت پذیر ایجاد می‌شود. پالپیت غیرقابل برگشت می‌تواند بدون علامت، همراه با درد متناوب و یا مداوم خودیه خود باشد و ممکن است بیمار درد را به صورت مبهم، موضعی یا منتشر گزارش کند. دندان با این شرایط به تست گرمای پاسخ فوری و سریع می‌دهد و بیمار احساس درد می‌کند درحالی که سرما باعث واکنش طولانی پالپ و یا گاهی سبب تسکین درد می‌شود.^(۲)

موفقیت در بلاک به صورت بی‌دردی یا درد کم حین کار و شکست در بلاک به صورت درد متوسط تا شدید در حین

یافته به تست سرما، میزان درد بیش از ۵۴ میلیمتر-Heft (VAS:0-170 mm) و عدم وجود ضایعه در گرافی پری اپیکال بودند.

از بیماران قبل از شروع به درمان رضایتمنه آگاهانه گرفته شد. برای تایید علامت دار بودن پالپیت برگشت ناپذیر، میزان درد توسط معیار VAS مورد سنجش قرار گرفت. بیماران با گزارش درد بالای ۵۴ به عنوان پالپیت برگشت ناپذیر دردناک در نظر گرفته شدند. شاخص VAS به چهار رده طبقه بندی شد: = بدون درد، ۱-۵۴ درد خفیف، ۵۵-۱۱۴ درد متوسط، بیشتر از ۱۱۴ درد شدید.^(۱۶)

در هر ۳ گروه تزریق بلاک به روش مستقیم و با ماده‌ی بی‌حسی لیدوکایین ۲ درصد (شرکت داروپخش، ایران) (همراه اپی‌نفرین ۱/۱۰۰۰۰۰ به میزان ۱/۸ میلی لیتر) شرکت داروپخش، ایران (توسط یک نفر دانشجوی سال آخر دندانپزشکی که آموزش دیده و دارای مهارت کافی در تزریق بی‌حسی بود، تحت نظر متخصص درمان ریشه انجام شد. بیماران بر اساس نحوه استفاده از کرایوتراپی به ۳ گروه مساوی ۱۶ تایی تقسیم شدند؛ در گروه اول یخ پک (راست رویان، تهران، ایران) با دمای منفی ۱۰ درجه سانتی گراد و ابعاد ۴×۳ سانتی متر به مدت ۵ دقیقه در وستیبول باکال دندان مورد نظر قرار گرفت و پس از ۱۵ دقیقه درمان آغاز شد. در گروه دوم یخ پک به مدت ۵ دقیقه در محل تزریق قرار گرفت و پس از ۱۵ دقیقه درمان آغاز شد و در گروه سوم یخ پک قرار نگرفت (گروه شاهد).

قبل از اقدام به درمان (بعد از گذشت ۱۵ دقیقه از تزریق)، از بیماران درمورد بی‌حسی لب پرسیده شد و تست حیاتی USA، سرما، EPT و پالپ تست (Gentle Pulse™ Parkell Products, Inc,) برای بیماران انجام شد. پاسخ بیمار به هر دو تست ثبت شده و در صورتی که یکی از این دو تست مثبت بود، استفاده از تزریق مکمل در نظر گرفته شد. در صورت احساس درد در هر مرحله درمان متوقف شده و میزان درد به کمک نمودار VAS ثبت شد. در صورت عدم احساس درد توسط بیمار و یا وجود درد خفیف بی‌حسی موفق گزارش شد (تا ۵۴ VAS میلی متر). در صورت گزارش VAS بیشتر از

محدود می‌کند. کرایوتراپی همچنین با افزایش آستانه‌ی درد باعث کاهش احساس درد توسط بیمار می‌گردد.^(۱۱، ۱۰)

در مطالعه Keskin و همکاران^(۱۲) در بررسی تاثیر کرایوتراپی داخل کانال بر درد پس از درمان ریشه دندان به این نتیجه رسیدند که کرایوتراپی می‌تواند به عنوان یک درمان ساده و مقرون به صرفه برای کنترل درد پس از درمان کانال ریشه استفاده شود. در مطالعه‌ی انجام شده توسط Topcuoglu و همکاران^(۱۳) تاثیر کرایوتراپی بر میزان موفقیت تزریق بلاک در پالپیت غیرقابل برگشت علامتدار در گروه کرایوتراپی ۸/۵۵٪ و در گروه کنترل ۸/۳۰٪ گزارش شد.

از آنجایی که بیشتر مطالعات انجام شده به ارزیابی تاثیر استفاده از کرایوتراپی بر بروز و شدت درد پس از درمان ریشه پرداخته‌اند.^(۱۴، ۱۵) و با توجه به محدود بودن مطالعات در مورد اثر کرایوتراپی در موفقیت تزریق بلاک در بیماران با پالپیت غیرقابل برگشت، این مطالعه در دانشکده‌ی دندانپزشکی خوارسگان با هدف بررسی تاثیر استفاده از روش‌های مختلف کرایوتراپی بر میزان موفقیت تزریق بلاک آلوئولار تحتانی در بیماران با پالپیت غیرقابل برگشت علامت دار انجام شد.

مواد و روش‌ها:

در این مطالعه کارآزمایی بالینی با کد اخلاق ۱399.078 IR.IAU.KHUISF.REC. با ۴۸ دندان پالپیت غیرقابل برگشت علامت دار از بین دندان‌های مولر اول و دوم فک پایین انتخاب شده و در سه گروه ۱۶ نفری کنترل، کرایوتراپی در محل تزریق و کرایوتراپی در وستیبول باکال مورد بررسی قرار گرفتند. بیماران در محدوده سنی ۲۰ تا ۶۵ سال بودند. بیماران با بیماری خاص و یا مصرف کنندگان داروی خاص، بیماران دارای آرژی یا حساسیت به لیدوکایین، بیماران با بیماری سیستمیک یا اعصاب، زنان باردار، بیماران با دندان کلسفیه یا دندان تحت ترومای و بیماران با پریودنتیت حد اپیکال از مطالعه خارج شدند. معیار ورود به مطالعه بیمارانی با پاسخ مثبت به تست پالپ الکتریکی (EPT)، پاسخ افزایش

تأثیر روش های مختلف کرایوتراپی بر میزان موفقیت تزریق بلاک آلوئولار تحتانی در بیماران با پالپیت غیر قابل برگشت علامت دار

در بررسی توزیع فراوانی میزان موفقیت تزریق بلاک در بیماران با پالپیت غیر قابل برگشت علامت دار بر اساس جنسیت در سه گروه مورد مطالعه ارتباط معناداری بین جنس و میزان موفقیت بی حسی در بیماران هر سه گروه وجود نداشت. (جدول ۲)

جدول ۲- توزیع فراوانی میزان موفقیت تزریق بلاک در بیماران با پالپیت غیر قابل برگشت علامت دار بر اساس جنسیت در گروه کنترل

Pvalue	متغیر	گروه	زن	مرد	تعداد(درصد)	تعداد(درصد)
.۰۶۰۸	بی حسی	کنترل	۲ (۳۳/۳)	۶ (۶۰/۰)	۶	۶۰/۰
	موفق					
.۰۶۱۹	بی حسی	وستیبول باکال	۴ (۶۶/۷)	۴ (۴۰/۰)	۵	۶۲/۶
	موفق					
.۰۱۴۵	بی حسی	در محل تزریق	۳ (۳۷/۵)	۳ (۳۷/۵)	۵	۶۲/۵
	موفق					
	بی حسی		۴ (۴۴/۴)	۶ (۸۵/۷)	۶	۸۵/۷
	موفق					
	بی حسی		۵ (۵۵/۶)	۱ (۱۴/۳)	۱	۱۴/۳
	موفق					

در مقایسه‌ی سن بیماران با پالپیت غیر قابل برگشت علامتدار با بی حسی موفق و بی حسی ناموفق در تزریق بلاک در سه گروه مورد مطالعه تفاوت معناداری وجود نداشت. (جدول ۳)

جدول ۳. مقایسه‌ی سن بیماران با پالپیت غیر قابل برگشت علامتدار با بی حسی موفق و بی حسی ناموفق در تزریق بلاک

Pvalue	متغیر	گروه	انحراف معیار ± میانگین	تعداد
.۰۴۶۰	بی حسی	کنترل	۳۲/۲۸±۸/۲۶	۸
	موفق			
.۰۲۴۷	بی حسی	وستیبول باکال	۷۳/۶۳±۱۲/۹۳	۸
	موفق			
.۰۵۸۷	بی حسی	در محل تزریق	۳۶/۴۵±۱۱/۰۴	۱۰
	موفق			
	بی حسی		۳۰/۵۰±۱۲/۰۷	۸
	موفق			
	بی حسی		۳۷/۸۰±۱۴/۴۶	۶
	موفق			
	بی حسی		۴۰/۸۳±۱۴/۹۹	۶
	موفق			

میلی متر تزریق بی حسی ناموفق در نظر گرفته شده و تزریق بی حسی مکمل در نظر گرفته شد.

داده ها با استفاده از آزمون های آماری Chi-square و SPSS۲۴ و Mann-U-WhitneyFisher و تحلیل شدند و سطح معنی داری ۰/۰۵ در نظر گرفته شد.

یافته ها:

در بررسی اطلاعات دموگرافیک، ۱۶ بیمار شامل ۱۰ مرد (۶۲/۵) درصد) و ۶ زن (۳۷/۵ درصد) با محدوده ای سنی ۲۲ تا ۵۶ سال و میانگین سن ۳۵/۰±۱۰/۸۳ سال در گروه کنترل، ۱۶ بیمار شامل ۸ مرد (۵۰/۰ درصد) و ۸ زن (۵۰/۰ درصد) در محدوده ای سنی ۱۷ تا ۵۴ سال با میانگین سن ۱۱/۵۶±۳۳/۴ سال در گروه کرایوتراپی در وستیبول باکال و ۱۶ بیمار شامل ۷ مرد (۴۳/۸ درصد) و ۹ زن (۵۶/۳ درصد) در محدوده ای سنی ۲۲ تا ۶۰ سال با میانگین سن ۳۸/۹±۱۴/۲۳ سال در گروه کرایوتراپی حاضر شدند. در توزیع جنسیت بیماران ($p=0/۵۵۷$) و میانگین سنی بیماران ($p=0/۴۲۸$) در سه گروه مورد مطالعه تفاوت معناداری وجود نداشت. در گروه کنترل ۷ دندان مولر اول (۴۳/۷۵٪) و ۹ دندان مولر دوم (۵۶/۲۵٪)، در گروه کرایوتراپی در وستیبول باکال ۸ دندان مولر اول (۵۰٪) و ۸ دندان مولر دوم (۵۰٪) و در در گروه کرایوتراپی در محل تزریق نیز ۸ دندان مولر اول (۵۰٪) و ۸ دندان مولر دوم (۵۰٪) مورد بررسی قرار گرفت. میزان درد بیماران در هر گروه بیش از ۵۴ میلیمتر بود. در مقایسه میزان موفقیت تزریق بلاک در بیماران با پالپیت غیر قابل برگشت علامت دار در سه گروه تفاوت معناداری وجود نداشت ($p=0/۷۱۵$). (جدول ۱)

جدول ۱- مقایسه میزان موفقیت تزریق بلاک در بیماران با پالپیت

pvalue	غیر قابل برگشت علامت دار در سه گروه			روش
	کنترل	کنترل وستیبول در محل تزریق	کنترل وستیبول	
.۰/۷۱۵	۱۰ (۶۲/۵)	۸ (۵۰/۰)	۸ (۵۰/۰)	بی حسی -
	۶ (۳۷/۵)	۸ (۵۰/۰)	۸ (۵۰/۰)	موفق
				بی حسی
				ناموفق
				تزریق

پک می تواند در نتیجه درمان موثر باشد. توصیه می شود برای جلوگیری از آسیب بافت نرم سطح تماس را افزایش داده و به جهت کاهش دمای بیشتر، یخ پک به صورت هم زمان در وستیبول باکال و لینگوال هم زمان قرار داده شود.

بی حسی در تزریق بلاک در بیماران با پالپیت غیرقابل برگشت علامتدار، در هر سه گروه در مردان با موفقیت بالاتر همراه بود، هرچند این تفاوت معنا دار نبود. بی حسی ناموفق بیشتر در خانم ها می تواند به علت ترس و اضطراب بیشتر و درنتیجه عکس العمل متفاوت به درد باشد.^(۲)

در مطالعه Topcuoglu و همکاران^(۱۳) در بررسی اثر کرایوتراپی بر میزان موفقیت تزریق بلاک در پالپیت غیر قابل برگشت علامتدار، در گروه کرایوتراپی میزان موفقیت ۵۵/۸٪ و در گروه کنترل ۳۰/۸٪ گزارش شد که مشخص شد که کرایوتراپی در وستیبول، باعث افزایش موفقیت تزریق بلاک می شود. که این مطالعات با نتایج مطالعه حاضر مغایرت دارد که دلایل آن را می توان در تعداد نمونه ای کمتر و استفاده از یک کارپول با این توجیه که افزایش حجم تاثیری در افزایش موفقیت تزریق بلاک آلوئولار تحتانی نمی گذارد^(۲). موقعیت جغرافیایی انجام تحقیق ، تفاوت در سایز یخ پک و به دنبال آن تفاوت در میزان انتقال حرارتی و تفاوت در دمای یخ پک بیان نمود.

به طور کلی درصد موفقیت بی حسی بلاک در مورد پالپیت برگشت ناپذیر علامتدار ۱۵-۵۷٪ گزارش شده است . در حالی که میزان موفقیت در پالپیت برگشت ناپذیر بدون علامت و پالپیت برگشت پذیر بالاتر است.^(۲) در برخی مطالعات احتمال شکست تزریق بی حسی در بیماران با پالپیت برگشت ناپذیر ۸ برابر بیشتر از فرد نرمال بیان شده است.^(۲۰) تعدادی از مطالعات نیز درصد شکست بی حسی را بین ۷ تا ۷۷٪ عنوان کرده اند.^(۲۱) علل شکست بیشتر در دندان های با پالپیت برگشت ناپذیر را می توان PH کمتر بافت ملتهب و درنتیجه اسیدوز ناشی از التهاب دانست که منجر به دام افتادن مولکول های ماده بی حسی و درنتیجه عدم امکان عبور این مولکول ها از دریچه های TTRX می شود.^(۲۲-۲۴) در مطالعه

در مقایسه میزان درد در بیماران سه گروه، بین امتیاز درد حین انجام درمان ریشه در بیماران سه گروه تفاوت معناداری وجود نداشت (P=۰/۸۸۴).(جدول ۴)

جدول ۴. مقایسه میزان درد در بیماران سه گروه

Pvalue	تعداد	میانگین انحراف-	کمترین	بیشترین	متغیر
		معیار	مقدار	مقدار	
	۱۲۰/۰۰	۰/۰۰	۴۲/۱۰	۵۶/۱۹	کنترل
۰/۸۸۴	۱۰۰/۰۰	۰/۰۰	۳۷/۶۸	۴۶/۱۲	در وستیبول
	۱۶۰/۰۰	۰/۰۰	۵۶/۴۴	۵۵/۵۰	در محل تزریق

بحث:

براساس نتایج بدست آمده میزان موفقیت و شکست در بی حسی بلاک در بیماران با پالپیت غیر قابل برگشت علامت دار در گروه کنترل برابر بود. موفقیت تزریق بلاک در بیماران با پالپیت غیر قابل برگشت علامت دار با استفاده از کرایوتراپی در محل تزریق بیشتر از شکست تزریق بود. میزان موفقیت تزریق بلاک در بیماران با پالپیت غیر قابل برگشت علامت دار با استفاده از کرایوتراپی در محل وستیبول باکال برابر میزان شکست بود.

با وجود اینکه موفقیت تزریق در گروه کرایوتراپی در محل تزریق از نظر آماری معنی دار نبود، میزان موفقیت بیشتر در گروه کرایوتراپی در محل تزریق را می توان با کاهش جریان خون، وازوکانستربیکشن و در نتیجه کاهش متabolیسم بافتی تا ۵۰ درصد، کاهش ورود واسطه های شیمیایی و انتقال آهسته تر سیگنال های درد عصبی به دلیل کاهش آزاد شدن مدیاتورهای شیمیایی توجیه کرد.^(۱۷-۱۹) علل مختلفی می تواند در تاثیر یا عدم تاثیر کرایوتراپی نقش داشته باشد از جمله می توان به مدت زمان قرار دادن یخ پک در وستیبول یا محل تزریق اشاره نمود که می تواند در نتیجه درمان موثر باشد. هرچند استفاده از زمان بیشتر کرایوتراپی احتمال آسیب بافت نرم را افزایش می دهد و برای جلوگیری از آسیب نرم، بهتر است از یخ پک به تناوب استفاده شود که در بیماران چاق تر این زمان باید بیشتر در نظر گرفته شود^(۱۳). همچنین دمای یخ

ی حاضر درصد موفقیت تزریق بلاک در گروه کنترل ۵۰ درصد

گزارش شده است که نشان می‌دهد استفاده از این تکنیک در پالپیت برگشت پذیر یا پالپیت غیر قابل برگشت بدون علامت با موفقیت بیشتر در تزریق بی‌حسی همراه است.

در بررسی تأثیر کرایوتراپی بر درد پس از درمان در بیماران با Arslan و Gundogdu^(۲۵)، تمامی وسائل کرایوتراپی، خارج دهانی، داخل دهانی و داخل کانال باعث کاهش درد بعد از انجام درمان در بیماران و کاهش عدد VAS ذکر شده توسط بیمار در حین انجام درمان شدند. نتایج حاصل از این مطالعه مغایر با نتایج مطالعه‌ی حاضر

می‌باشد می‌توان آن را به دلیل کمبود حجم نمونه و تفاوت در مدت زمان قراردهی یخ پک تفاوت در موضوع ارزیابی شده توجیه نمود. همچنین در مطالعه‌ی انجام شده توسط Gundogdu درد در دق و درد پس از کار نیز مورد بررسی قرار گرفت، در حالی که در مطالعه‌ی حاضر تنها موفقیت در بی‌حسی و عدم وجود درد در ابتدای کار ثبت گردید.

نتیجه گیری

موفقیت تزریق بلاک در گروه کرایوتراپی در محل تزریق بیشتر از دو گروه دیگر می‌باشد اما تفاوت معناداری بین سه گروه از نظر میزان موفقیت وجود نداشت.

References:

- 1.Fowler S, Reader A. Is a volume of 3.6 mL better than 1.8 mL for inferior alveolar nerve blocks in patients with symptomatic irreversible pulpitis? J Endod. 2013;39(8):970-2.
- 2.Torabinejad M, Fouad AF, Shabahang Sh. Endodontics : principles and practice.6th ed. St Louis: Elsevier, 2020: 66, 139
- 3..Shadmehr E, Aminozarbian MG, Akhavan A, Mahdavian P, Davoudi A. Anaesthetic efficacy of lidocaine/clonidine for inferior alveolar nerve block in patients with irreversible pulpitis. Int endod J. 2017;50(6):531-9.
- 4.Stentz D, Drum M, Reader A, Nusstein J, Fowler S, Beck M. Effect of a combination of intranasal ketorolac and nitrous oxide on the success of the inferior alveolar nerve block in patients with symptomatic irreversible pulpitis: a prospective, randomized, double-blind study. J Endod. 2018;44(1):9-13.
- 5.Nusstein J, Reader A, Beck FM. Anesthetic efficacy of different volumes of lidocaine with epinephrine for inferior alveolar nerve blocks. Gen Dent. 2002;50(4):372-5
- 6.Shahi S, Rahimi S, Yavari HR, Ghasemi N, Ahmadi F. Success rate of 3 injection methods with articaine for mandibular first molars with symptomatic irreversible pulpitis: a CONSORT randomized double-blind clinical trial. J Endod. 2018;44(10):1462-6.
- 7.Visconti RP, Tortamano IP, Buscariolo IA. Comparison of the anesthetic efficacy of mepivacaine and lidocaine in patients with irreversible pulpitis: A double-blind randomized clinical trial. J Endod. 2016;42(9):1314-9.
- 8.Fullmer S, Drum M, Reader A, Nusstein J, Beck M. Effect of preoperative acetaminophen/hydrocodone on the efficacy of the inferior alveolar nerve block in patients with symptomatic irreversible pulpitis: a prospective, randomized, double-blind, placebo-controlled study. J Endod. 2014;40(1):1-5.
- 9.Shirkavand S, Amini K, Khademi A. Effect of Dexamethasone Infiltration in Association with Inferior Alveolar Nerve Blockwith Lidocaine Containing Epinephrine (1:80000) on Postoperative Pain in Teeth with Symptomatic Irreversible Pulpitis. J Isfahan Dent Sch 2019; 15(1): 37-45
- 10.Watkins AA, Johnson TV, Shrewsbury AB, Nourparvar P, Madni T, Watkins CJ, et al. Ice packs reduce postoperative midline incision pain and narcotic use: a randomized controlled trial. J Am Coll Surg. 2014;219(3):511-7.

- 11-Nadler SF, Weingand K, Kruse RJ. The physiologic basis and clinical applications of cryotherapy and thermotherapy for the pain practitioner. *Pain physician.* 2004;7(3):395-400.
- 12-Keskin C, Özdemir Ö, Uzun İ, Güler B. Effect of intracanal cryotherapy on pain after single-visit root canal treatment. *Aust Endod J.* 2017;43(2):83-88.
- 13-Topçuoğlu HS, Arslan H, Topçuoğlu G, Demirbuga S. The Effect of Cryotherapy Application on the Success Rate of Inferior Alveolar Nerve Block in Patients with Symptomatic Irreversible Pulpitis. *J Endod.* 2019;45(8):965-969.
- 14-Vera J, Ochoa J, Romero M, Vazquez-Carcaño M, Ramos-Gregorio CO, Aguilar RR, et al. Intracanal Cryotherapy Reduces Postoperative Pain in Teeth with Symptomatic Apical Periodontitis: A Randomized Multicenter Clinical Trial. *J Endod.* 2018;44(1):4-8.
- 15-Rauh KH, Andersen RS, Rosenberg J. Visual analogue scale for measuring post-operative pain. *Ugeskr Laeger* 2013; 175(24): 1712-6
- 16-Aicher B, Peil H, Peil B, Diener HC. Pain measurement: Visual Analogue Scale (VAS) and Verbal Rating Scale (VRS) in clinical trials with OTC analgesics in headache. *Cephalgia* 2012; 32(3): 185-97
- 17-Gade V, Barfiwala D, Asani R, Gawande R, Gade J. Cryotherapy: An emerging trend in the field of endodontics. *International Journal of Drug Research and Dental Science.* 2020;2(3):70-6.2.
- 18-Shreya PS, Srivastava V, Chauhan R, Agarwal K. Cryotherapy: A Comprehensive Review on Physiology, Advent and Implications in Endodontics. *International Journal of Experimental Dental Science,* 2021;10(1):36-40.
- 19-Fayyad DM, Abdelsalam N, Hashem N. Cryotherapy: a new paradigm of treatment in endodontics. *J Endod.* 2020;46(7):936-42
- 20-Yadav S. Anesthetic success of supplemental infiltration in mandibular molars with irreversible pulpitis: A systematic review. *J Conserv Den.* 2015;18(3):182.
- 21-Aggarwal V, Singla M, Kabi D. Comparative evaluation of effect of preoperative oral medication of ibuprofen and ketorolac on anesthetic efficacy of inferior alveolar nerve block with lidocaine in patients with irreversible pulpitis: a prospective, double-blind, randomized clinical trial. *J Endods.* 2010;36(3):375-8.
- 22-Ridenour S, Reader A, Beck M, Weaver J. Anesthetic efficacy of a combination of hyaluronidase and lidocaine with epinephrine in inferior alveolar nerve blocks. *Anesth Prog.* 2001;48(1):9-15.
- 23-Goodman A, Reader A, Nusstein J, Beck M, Weaver J. Anesthetic efficacy of lidocaine/meperidine for inferior alveolar nerve blocks. *Anesth Prog.* 2006;53(4):131-9.
- 24-Kanaa MD, Meechan JG, Corbett IP, Whitworth JM. Speed of injection influences efficacy of inferior alveolar nerve blocks: a double-blind randomized controlled trial in volunteers. *J Endod.* 2006;32(10):919-23.
- 25-Gundogdu EC, Arslan H. Effects of various cryotherapy applications on postoperative pain in molar teeth with symptomatic apical periodontitis: a preliminary randomized prospective clinical trial. *J Endod.* 2018;44(3):349-54.